Ч. 134 Второк 17 (29) червня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Катастрофа на зелізници
межи стациями Коломия - Турка.

Вчера одержали ми з ц. к. Дирекциї зелізниць державних у Львові слідуючу звістку: „Ц. к. Дирекция Зелізниць державних в Станиславові доносить, що по причині хмаролому вискочив на містку положенім межи стациями Коломия - Турка поїзд ч. 314 (особовий) дня 27 с. м. поміж годиною 12 а 1 в ночи. Часть поїзду впала з насипу до води прибувшого малого потока. З тої причини кілька осіб як з подорожних так і служби зелізничої згинуло на місци. Близших пояснень до сеї пори тутешній (львівскій) Дирекциї не донесено. Подорожні при нинішних поїздах поспішних ч. 302 і 303 мусять пересїдати ся; крім того поїзди нічні нинішної ночи будуть курсувати: ч. 311 лиш до Коршева, ч. 314 лиш до Коломиї. Від завтра (т. є. понедїлка, дня 28 с. м.) мають переходити всї поїзди вже правильно".

О сїй катастрофі як і повени в самій Коломиї надіслав коломийский староста слідуючу вість до Президиї ц. к. Намістництва: Наслїдком безустанної зливи через 7 годин і хмаролому прибули всї потоки доокола Коломиї, позаливали улиці і подвіря, підмулили доми і лиш завдяки енерґічній акциї бурмістра, чинного з можливим апаратом помічничим з людьми і підводами через цілу ніч нема жертв в людех. В чотирох місцях заняв ся огонь від громів; всюди однакож несено поміч і крім страт в майні нема иних, житя нїхто не стратив. Однакож городи і поля а головно будинки, знищені цілковито. Поміч місцева рішучо не дасть ради і для удержаня житя потерпівших від повени необхідною єсть поміч Державы, бо на перший погляд видні страти доходять до кількадесять тисячів.

З повіту відбираю застрашаючі вісти о нещастях від повени і градів. Ситуация нещаслива. Катастрофа на зелізници в Пядиках страшенна. При менї видобуто тїло кондуктора почтового і одної подорожної з Черновець. Крім сих жертв мають ще бути: машиніст Сахер, палич, контрольор почтовий Рудницкий, контрольор зелізничий Земяньский, лікар полковий Цайлер, котрого жінка вчера з ним подружена чудом уратувала ся. Особи ті мають знаходити ся на льокомотиві і ваґонах зелізничих позістаючих на днї води. Вартістні посилки почтові замоклі переважно видобуто з ваґону амбулянсового. На місци катастрофи єсть директор Фестенбурґ і ґенеральний інспектор Михаловский. Трени помічничі надійшли із Станиславова і Черновець. Комісия судова розслїджує справу на місци. Войско несе дуже успішну поміч; жандармерия і урядники старости працюють з напруженем всїх сил.

Дальша депеша доносить: Погибших, взглядно утоплених єсть імовірно девять осіб. Доси видобуто тїло кондуктора почтового і тїло якоїсь жінки, жени якогось войскового; прочі не видобуто ще з води. Одного раненого, офіцияла почтового Ґнедінґера, уміщено в шпитали; покалїчений кондуктор від'їхав вже до Львова. Крім того єсть 8 осіб легко поранених. Може бути, що межи утопленими єсть одна або дві особи більше, бо затопленого ваґону доси не можна було видобути. Міст завалив ся над потоком Козачівка. Поміч лїкарска вповнї достаточна. Причиною катастрофи хмаролом о 11 год. в ночи.

На місце катастрофи виїхав вчера Є. Експ. п. Намістник кн. Санґушко а відтак лїкарі др. Ляхович і др. Шрам а крім того ще й кількох лїкарів товариства ратункового.

Ц. к. Дирекция зелізниць державних в Станїславові доносить: З причини хмаролому межи Матїївцями а Коршевом вчера (26 с. м.) около 11 год. в ночи вдарила вода спливаючи з сусїдних вижин з такою силою на насип зелізничий, що неспівна 8 метрів високий міст під'їздовий на кільометрі $192^7/_{8}$ в хвили, коли переходив поїзд ч. 314, їдучий з Іцкан, під ним завалив ся, а льокомотива з тендером, віз службовий, почтовий амбулянс і 3 вози особові впали до води; послїдних 5 возів позістало на шляху. Насип на довготі около 40 метрів розірвала вода. Струя води була так сильна, що один ваґон і богато частий ваґонів занесло на 300 метрів далеко. Льокомотиви до сеї хвилї (около пів до чевертої по полудни) не видко з води. З ваґонів сторчать лиш дахи.

Згинуло або утопило ся 3 подорожних, машиніст, палач; кондуктор, що вів поїзд; і трох зі служби почтової; крім того ранені: 8 подорожних легко, а тяжко один функционар почтовий і двох зелізничих. На просторі межи Коршевом а Туркою зелізниця на кільометр довготи ушкоджена. Рух особовий при помочи пересїданя на місци пригоди і то лиш при дневних поїздах буде нинї отворений поїздами 303 і 302; рух товаровий аж до укінченя провізориї на протяг около 12 днїв буде здержаний. Підчас вчерашної бурї заняв ся огонь від громів в Коломиї в 10 а в Турцї в 8 місцях. Богато стовпів телеґрафічних порозколювало. Надсувають ся нові тучі.

Про жертви катастрофи подають нинїшні ранні ґазети ще такі вісти. Лїкар полковий Цайлер повінчав ся був день перед тим з мо-

---

ЗАГАДКА САМОТИ.
(Оповідане Ґустава Ґеєрстама)

(Конець).

Минула зима, а та незгідність, яка від самого початку настала була межи новим помічником а его настоятелями не зменшила ся мимо того, що були що дня разом. То вбило ся в уми всїх і прибрало характер якоїсь глухої, придушеної борби, як то звичайно мають до себе непорозуміня там, де жиє кількох людий а одні без других не можуть обійти ся.

Берґлюнд від самого початку ступав своєю дорогою і очевидно було єму байдуже про других. Старав ся всїлякими способами бути помічним, а коли его попросили, щоби він щось зробив, що не було его обовязком, то нїколи не відмовив того. Але при такій нагоді було в цїлім его поступованю щось такого, що здавало ся вказувати на то, що піддавав ся своїй лихій доли, бо звик був піддавати ся і знав, що опір не поможе нїчого. Инші могли боронити ся від якоїсь несправедливости, але він не міг і не відзиваючись анї словом показував він то своє чувство таким способом, що то не могло уйти бачности навіть сих простих і мало бистроумних людий. Лиш на словах піддавав ся, але в души навіть коли відозвав ся найпокірнїйше був такий упертий, що лиш мовчав, але нїколи старав ся того утаїти. Немав нїякого чувства для щирости, їв, коли его просили, випив коли єму подали чарку і набив собі люльку чужим тютюном, коли єму его дали. Але нїколи нїхто не добачив того, щоби він по щирости до когось зблизив ся. Коли же бувало посварили его за щось, що він зробив не так, як би було потреба, то він вислухав сварки мовчки і не казав на то нїчого. Але его очи, котрими дивив ся в якесь місце десь далеко від особи, з котрою говорив, так єму сьвітили ся, що видко було по них, як в нїм аж кипить, а коли управитель лїхтарнї иногдї остро до него відозвав ся, то его лице ставало так ґрізне, що другим здавало ся, що будуть сьвідками вибуху якоїсь страшенної лютости.

Впрочім всїм найбільше то впадало в очи, що він злобив ся найбільше на сторожа від морскої лїхтарнї. Карльзон був ще молодим мужчиною і не в такій самій мірі був его старшиною, як управитель лїхтарнї. Але мимо того занимав він висше становище від него, а то все давало старому причину звертати на него весь свій гнїв, який наповняв его против всїх і всего.

Всїх, що жили в морскій лїхтарни, опанувало якесь спільне чувство страху і обави перед Берґлюндом. Вів не годив ся до їх товариства і належав може до тих, для котрих самота небезпечна. Коли показала ся его руда борода, попад котрою сьвітили ся пепевні очи, підчас коли другі стояли разом в громадї, наставала з початку в сїй хвили тишина, а то задля того, що не могли витримати, щоби не споглядати за ним, коли він ішов до керниці, або нїс оберемок дерева на плечах до своєї хати. Коли мав вільний час, то все лиш лежав в своїй хатї, не читав нїчого, не робив нїчого лиш дивив ся на стелю, підчас коли дївчинка сидїла спокійно в кутику і учила ся читати, або бавила ся своєю одинокою забавкою, якоюсь старою подертою лялькою. Сторож від морскої лїхтарнї, що одного разу зайшов був туди несподївано шукаючи за ним, чув, як він чогось кляв. Другі дуже мало знали того чоловіка, а того, що о нїм довідали ся, також не було богато, хоч кілько разів появило ся лоцманьске судно, розпитували про его житє. Він був моряком при фльотї, звідтам відправили его за упір і за якісь провини і він тепер дістав посаду вислуженого, котра забезпечувала єму на старі лїта спосіб до житя. Він сам не розповідав нїчого із свого житя. Тілько було й всего, що жалував ся на несправедливість житя та на фальшивість людий, а лиш раз натякнув, що мав якогось ворога, котрому хотїв збитка зробити, але то єму не удало ся. Сю справу ставив він в якійсь загадочній звязи з его — як то він казав — вигнанем на лїхтарню морску.

Але серед темних зимових ночий, коли снїг нїс ся хмарою доокола острова, а сьвітло огнію лиш як би з великим трудом розходило ся на невеликий простір, на котрім пласточки

лодою панночкою з роду Стржігавка, з Черновець і їхав до Львова, де їх вже дожидали. Він погиб, она уратувала ся. — Контрольор почтовий Рудницкий полишив вдову і четверо дітий. Згинули також: кондуктор Волошиньский, возьний Дяков, і кузина полковника Одольского з Черновець. Легко ранені: Андр. Добосевич, бар. Левенштайн, Броніслава Темпіньска, Зенон Шолгіня з женою, Олена Котович, Юдка Цілер, Самуіл Шварц, Леонид Десанов і Гірш Міллер.

Новинки.

Львів дня 28-го червня 1897.

— **Іменованя.** Президент висшого суду кравого у Львові іменував канцеліста суду повітового в Вишнівчику Людв. Фіберта канцелістом уряду книг ґрунтових при львівскім суді кравєім; дальше канцелістами при судах колеґіяльних канцелістів судів повітових: Ант. Теодоровича в Добромили для Самбора, Мавр. Морецкого в Мостах для Коломиї, Ант. Зайля в Рожнітові для Станиславова і Ефр. Тайтельбавма в Старій соли для Тернополя. — Львівский висший суд кравєвий іменував канцелістами судів повітових: Войт. Хлебиньского канцеліста для веденя книг ґрунтових в Камінці для Березова, Жигм. Томчишина підофіцира рахункового для Старої соли, Ів. Ликтея підофіцира рахункового для Добромиля, Нафт. Райзера або Ґрінзайда підофіцира рахункового для Лютовиск, Мих. Моравского підофіцира рахункового для Сокаля, Володисл. Лисовского підофіцира для Жидачева, Стеф. Паславского підофіцира рахункового для Мостів, вкінци канцелістами для веденя книг ґрунтових: Йос. Бабого підофіцира для Рожнітова та диетарів судових: Теоф. Лишанковского в Бродах для Вишнівчика, Ісаака Ешвовича в Галичи для Галича і Ізид. Цесвицкого у Львові для Камінки Струмилової.

— **Перенесеня.** Львівский ц. к. висший суд кравєвий переніс канцеліста суду повітового для веденя книг ґрунтових Стеф. Саменеца з Галича до Стрия.

— **Поминальні богослуженя** за бл. п. Цісаря Фердинанда І. відправлено нині у всїх церквах і костелах у Львові. Молодіж шкільна взяла участь в богослуженях і була вільна від науки.

— **Іспит зрілости в ґімназиї в Стрию** під проводом кравого інспектора шкіл середних Еман. Дворского зложили: Лезер Авербах, Бол. Фішер, Фр. Ґіртлер, Давид Герціґ, Володисл. Янковский, Денис Костецкий (з відзнач.), Фр. Кун, Ів. Квециньский, Володисл. Лямбой, Хаім Манелес, Авраам Надель, Вольф Облер, Адам Опольский, Чеслав Петеленц (з відзн.), Емиль Рапне, Йоах. Шаффель, Хаім Шерляґ (з відзн.), Мендель Шепфельд, Людв. Смалявский, Кароль Штернпус, Николай Ступницкий, Корнило Терлецкий, Брон. Тренчак, Генр. Вайнерт, Озія Вайс (з відзн.), Емилян Зарицкий і Еман. Теодорович (екстерніст). До іспиту поправчого по феріях з одного предмету призначено 7 учеників.

— **Повени.** З цілого Покутя надходять вісти о заливах і повенях. Навіть поменші річки, як Сопівка, Люча, Пістинка і т. и. виступили з берегів і позаливали десятки тисяч моргів. Вздовж гостинця, ведучого з Коломиї до Яблонова, всї огороди і сади залиті водою. Так само на Буковині коло Вижниці навіть малі потоки повиливали, а до того ще і град витовк збіжа в кількох місцевостях. — З Черновець доносять, що цілий четвер і цілу ніч на пятницю була там величєсна злива, так, що годі було перейти через улицю. В низших частях міста, на убочах, вода наробила богато шкоди в улицях і огородах. Прут виступив з берегів і залив широчезні простори. З гір прийшли вісти про хмаролом, а тамошні власти остерігали черновецкі, щоби міщанам треба пильнувати ся. З причини тих злив застановлено рух зелїзничий на всїх льокальних шляхах зелїзничих і на кількох лініях почтових. Вода прибуває безперестанно.

— **За лихву** засудив суд в Перемишли лихваря Волю на 14 днїв арешту, взглядно на 70 зр. грошевої кари. Воль допускав ся лихви в кружках войскових і в руки суду попав між иншими паперами Воля також довжний скрипт заступника офіцира Мебіюса, 18-лїтного молодця, котрий перед кількома місяцями відобрав собі жите з причини лихварских довгів. Отець і дїд Воля займають ся також лихвою.

— **Обмежене еміґрациї.** Правительство канадийске задумує установити таке право, що кождий прибуваючий до Канади на поселене, мусить мати при собі що найменше 100 долярів (250 зр.) готівкою. Тим способом хотять они спинити чим раз більший приплив Русинів, котрі по найбільшій части приходять без одного цента і стають тягаром для правительства.

— **Дотепний хлопець.** Малий князь Олександер Батенберґский має тепер заледви 11 лїт і мешкає разом з мамою у своєї бабки королеви Вікториї. Недавно Олесько дістав від мами дуката. Хлопець пустив гроші дуже скоро і звернув ся до мами о нового дуката. Мама відказала єму, а Олесько удав ся тогди до бабки, написавши зухвалий лист з просьбою о гроші. Замість гроший одержаз лист — з наганою. На него відписав Олесько таке письмо до бабки: Люба бабусю! Я одержав Ваш лист і доношу, що мене зовсїм не пригнобила Ваша відмова. Се дуже красно з Вашої сторони, що Ви дали менї таку добру науку. Ваш лист я продав яко рукопись за 4 фунти штерлінгів і 10 шілінгів.

Телеґрами.

Гамбурґ 28 червня. Після Hamb. Corr. має цїсар Вільгельм виїхати дня 7 серпня до Петербурга.

Канеа 28 червня. Музулмани в силї звиш тисяч людий напали на повстанцїв коло Кенті. В завзятій борбі згинуло 13 музулманів, а 12 есть ранених. Страти повстанцїв не звістні.

Атини 28 червня. Турки в Тесалії укріпляють свої позициї. Правительство грецке постановило укріпити Карпенїзіон.

Переписка зі всїми і для всїх.

Цікавий у Львові: 1) Знайдете чого Вам потреба в книжцї Lexikon der feinen Sitte von Adelsfels цїна 2 зр. 70 кр. Можете спровадити собі з книгарнї Löwit, Buchhandlung Wien, Rothenthurmstrasse. — 2) Звідки пішов звичай, що люди ходять з палицями? — Ви очевидно маєте молодих людий на думцї, бо длячого старі ходять з палицями, то чей знаєте. Старий чоловік потребує підпори, а звістна стара як сьвіт загадка: Котре сотворінє ходить рано на чотирох, в полудне на двох, а вечером на трох ногах? Тепер настав такий звичай, а радше мода, що вже молоді люди (отже то сотворінє, що після згаданої загадки повинно би в полудне ходити двох) ходять на трох ногах. Отже ви цікаві — чому? Більша часть робить то просто без мисли, длятого, що й другі так роблять; иншим здає ся, що они виглядають поважнїйше коли несуть палицю в руцї (так буває звичайно у матуристів); ще инші роблять то длятого, бо гадають, що то належить до „доброго тону“ — і се есть мабуть найважнїйша причина, длячого так богато людий без потреби ходить з палицями. Єсть богато людий, котрі велику вагу кладуть на всїлякі форми уважаючи їх за головну ознаку інтелїґенциї, а не знають того або забувають то, що аж інтелїґенция витворює певні форми. Таким людем байдуже про дїйстну інтелїґенцию духа і они ловлять ся лиш форм або вже принятих (нераз дуже пустих і дурних) або придумують собі самі такі форми. Таким людем здає ся, що то некрасно, неприлично, ходити повислими руками як „прості“ люди, що треба мати щось в руцї, отже беруть

танцювали у воздусї, як би искри в темнотї, або коли густа мрака залягла море і глухі удари вежового дзвона несли ся по невидимій водї мов би зловіща пригадка смерти, тогди сих миролюбивих лодий, що знали одні других і одні другим довіряли, брав якийсь несамовитий страх, коли знали, що той чоловік есть близько коло них; а коли так стало ся, що огонь погас і чорна пітьма залягла небо і море, тогди ся подія ставала ся віщуном чогось злого, що вже давно як би потайний страх налягло було уми всїх. Коли-ж наконець минула зима, а дни ставали значно довші, тогди як би тяжкий камінь спав їм з грудий і аж лекше їм стало від чувства, що вся обава була марна і безосновна.

А коли настала весна, малий остров вкривав ся травою, морскі птицї робили собі гніздаяк і давнїйше, на розбурханім мори плавав лїд величезними, блискучими горами а сине небо ставало так тепле, як коли-б вже надходило лїто.

Тогди показувала ся на дворі і ясноволоса дївчинка та бігала по горбах і в долинї на побережу, як той пес, котрого спустили з ланцуха. Підчас зими не випускав єї батько ніколи з хати, а жінки на острові жалували бідної дитини, що мусїла сама одна сидїти в хатї з тим чоловіком, по котрім ніхто нїчого доброго не сподївав ся. Они старали ся прикликати дївчинку до себе, але батько ніколи до того недопускав. Тепер, коли она вийшла, він з якимсь дивним недовірєм слїдив за нею. Здавало ся, як би він бояв ся, щоби їй хтось не зробив щось злого, або щоби она виговорила ся з чимсь, що він хотїв затаїти. Коли ж другі то добачили, перестали займати ся дитиною, бо якось всїх брав страх, щоби не викликати гнїву самотника, хоч ніхто не знав сказати, яка причина того страху.

Під ту пору уживав сторож вежовий всего свого свобідного часу, щоби обрабляти свій малий городець, котрий вже першого дня звернув був на себе увагу прибувшого. Дївчинка як звичайно дїти, приглядала ся єго роботі і він заставав єї там кілька разів, як она задумана споглядала на скопану землю, що вкривала в собі насїнє лїтних цьвітів.

Аж ось стало ся одного дня, що дитина чи то з цїкавости, чи з дурноти лягла собі на землю і руками розпорпала одну малу грядочку, щоби побачити насїнє, котре так старанно було скрите в земли. Она так була тим занята, що й не споглянула ся, коли єї нараз вхопила неделїкатна рука і почув ся грізний голос заказуючий їй, щоби не важила ся більше і ногою ступити на се огорожене місце. Мала вибігла звідтам з плачем, а сторож занятий тим, щоби уратувати свої цьвіти від знищеня, забув на хвильку все инше.

Але на сходах перед своїм помешканем стояв Берґлюнд і видів все що стало ся. Він не вмішав ся до того, взяв лиш дївчину за руку і пхнув єї крізь двері до середини. Сам остав ся і стояв та придивляв ся роботі тамтого другого, а піт великими каплями спадав єму з чола на кудлату бороду.

Ся мала подія як би громом вразила єго душу і вся безсильна скаженість єго самотного роздумуваня дістала в сїй хвили нїби якусь цїль, до котрої могла вже стреміти. Лиш з ним можуть так обходити ся. То не длятого, що дївчина розпорпала, грядку сторож так на ню накинув ся. Нї, то длятого, що она Берґлюндова дитина. То єго ображенєо і єму здавало ся, що то продовжене, що вершок того переслїдуваня, яке розпочало ся ще з тої пори, коли судно лоцманьске привело єго на то місце, де мала закінчити ся єго доля.

Він відійшов страшно розстроений, то якийсь страх брав єго, то лагодив ся до якогось лютого дїла. Пішов почерез площу над беріг і сам не знаючи чого обходив остров довкола. Вернувши домів, поклав ся як звичайно на постїль і єго взяло таке огірченє, що єго гадки крутили ся лиш около одної точки, котра єго палила мов би рана від розпаленого зелїза. А точка та росла. Ставала що раз більша та в'їдала ся, як би якийсь заразливий боляк, що опановує все тїло; єго взяла така скажена злість, як би огірченє з цїлого життя на нїм склало ся і він став роздумувати над способами, як би увільнити ся від своєї муки.

Минали днї і тиждні і він не чув нїякої пільги, аж до того дня, коли наконець знайшов спосіб. Пальцями, котрі дрожали неспокійно не би від горячки, розвинув якийсь малий паперець, в котрім був якийсь білий порошок, і постояв довго в найтемнїйшім кутї комнати держачи той порошок в руцї. Тепер щез неспокій, єго наповнило чувство якоїсь страшної безпечности та минуло кілька днїв,

палицю. Дами з т. зв. інтеліґенциї так дуже боять ся спускати руки на улици в долину, що ходять як каліки загнувши їх троги до гори. Для дам з тої „інтеліґенциї" єсть парасолька тим, чим для мужчин з того самого круга — палиця. Замість парасольки беруть они иноді портмонетку, або книжку або навіть і порожний папір звинений в трубку в руку, щоби лиш не спустити рук в долину. Яка дійстна інтеліґенция у таких людий, чей не треба казати. — **Одинокий в Б.:** Коли маєте австр. льос державний з 1860 р. і до того ще в почтовій касі ощадности, то преці немаєте чого бояти ся, бо раз льоси ті належать до добрих паперів, а відтак они в почтовій касі ощадности в ліпшім переховку, як були би у Вас хоч би й в зелізній касі. Наконець то Вас нічо' не коштує що Вам переховують Ваші цінні папери. Від льосів тих платять пять процент, а більшого проценту від Вашого капіталу нігде не дістанете. Львівска каса ощадности н. пр. дає лиш 4 процент. О якійсь страті нема й бесіди. Коли ми свого часу остерігали перед закупном льосів і вказували на можливу страту, то відносило ся то до тих дрібних (Червоного хреста, Доброго серця, сербских і т. п.), котрі напихають аґенти всіляких банків і кажуть платити собі в троє більше як льоси варті. Коли хтось заплатить за такий льос н. пр. 30 зр., а при єго амортизациї відбере 10 зр. то чей очевидно має страту. Заплатив 20 зр. більше хиба за то, що через кілька літ тішив ся надією, що щось виграє. Отже лишіть свій льос там, де був доси; небезпечности нема, а більшого проценту нігде не дістанете. — **Гр. Ґ. в Ласт.:** Не вильосований. — **А. М. в Бер.:** Що значить: сонце входить в знак рака? — Сонце всходить і заходить що дня в иншім місци. В день 21 марта єсть ніч так само довга як і день і длятого як-раз в тім місци, де сонце всходить єсть правдивий всхід, а де заходить, єсть правдивий захід. Від того дня місця всходу і заходу сонця, відходять щораз дальше від себе, аж наконець дня 22 червня відійдуть найдальше від себе. Від дня 21 червня зачинають знову приходити що-раз близше до себе, значить ся, день стає що-раз коротший, а ніч щораз довша. Дня 22 грудня місця всходу і заходу сонця дійдуть найблизше до себе і тогди єсть день найкоротший а ніч найдовша. В шведскім місті Торнеа доходять они так близько до себе, що майже в тій хвили коли сонце зійшло, зачинає вже й заходити, отже лиш покаже ся і зараз щезає. Тепер же так: Вже в глубокій старині доглянули люди, що сонце заєдно зміняє своє місце на небі, а доглянули то таким способом: уважали, які звізди показують ся на противній від сонця стороні неба, коли оно заходить. Із всіх тих звізд вибрано 12 громад і кожду названо якимсь іменем, по найбільшій части іменем звірят, н. пр. баран, бик, рак, лев, скорпіон, риби і т. д. А що сонце через цілий рік кругом минає всї ті звізди, то їх названо для того звірокругом. Коли-ж кажемо, що сонце входить в знак рака, то зн., що в тій хвили коли сонце заходить, по противній стороні неба, отже на всході показує ся (всходить) та громада звізд, котру названо раком. Єсть то як-раз 22 червня. — **І. Пр. в М.:** Розуміє ся, що треба мати бодай низші кляси шкіл середних або семінарию учительску, коли хтось хоче учити ся рахунковости і робити іспит з неї. До іспиту приступає ся тогди, коли єсть ся до него приготовленим, і коли то визначить комісия іспитова при ц. к. Намістництві, до котрої треба внести подане з просьбою о припущене до того іспиту. Коли хтось має практику при суді н. пр. яко писар, діурніст, то тим ліпше для него. Тогди треба ще долучити сьвідоцтво від дотичного староства, що займало ся таке а таке становище. Хто понятний і пильний, уміє добре рахувати, та має добру память, може виучити ся рахунковости до трох місяців, найдальше до пів року. Тим лекше і скорше, коли би єго хтось учив. — **Г. П. в Куткові:** До науки штуки друкарскої принимають звичайно лиш таких, котрі мають дві кляси ґімназияльні або реальні. Однакож коли умієте читати по латині і грецки, то може би Вам взгляднено брак тих кляс. Мусите ходити від друкарні до друкарні і просити панів директорів, щоби Вас приймили. Удержанє мусите мати своє. Практика тревае чотири роки, але вже в першім роцї можна, коли єсть ся пильним і порядним, діставати маленьку платню. До торговлї приймають так само лиш бодай з двома клясами середних шкіл; чим більше тим ліпше, тим скорше можна бути принятим. Однакож лиш з 4 клясами шкіл народних ледви чи що вдієте; в торговли тим менше, бо там треба уміти добре рахувати (не лиш самі готові гроші, або товар на штуки) і переписувати ся з купцями і закупнимами.— **П. Д. в Перевол.:** З другою клясою ґімназ. найліпше вступити на практику до купця. Стан купецкий красний, дає независиме становище і можна в нім доробити ся майна. Але треба бути чесним, ретельним і порядним. Коли не помиляємо ся, то в Бучачи єсть купець п. Рогазиньский; нехай звідає ся до него, може прийме єго на практику. — **С. Гр. в Буб.:** Найблизші бурси суть в: в Бережанах, Тернополи і Станіславові. Де приймили би безплатно, не уміємо сказати. Треба би подавати просьбу до тих бурс або просити устно через когось знакомого. — **Р. Дут. в Бус.:** „Соколи" — то товариство ґімнастичне, для приємности і забави та піддержаня здоровла. — **Н. Р. в У.:** Тематів не виробляємо нікому. — (Дальші відповіди пізнійше).

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати ані марок ані карт кореспонденцийних до відповіди).

підчас котрих він радував ся певною местию, котра вже конче мусїла єму удати ся.

Коли сторож вежовий зробив знову лад в своїм городци, взяв єго якийсь жаль і вечером розповів своїй матери, що стало ся; стара покивала многозначно головою і сказала, що то не вийде на добре. Але Карльсон сказав на то, що то, що стало ся, вже не відстане; а коли минуло знов кілька днів, а тамтой другий нічого не говорив і нічого не стало ся, забула ся малозначна подія і він не видів в тім нічого дивного, коли Берґлюнд одного дня запросив єго до себе на обід.

Але по обіді сторож від морскої лїхтарні помер і дивна тишина налягла на будинки та вежу. Всї єї жителі бокували одні від других, як би побоювали ся о своє власне жите, і не було нікого, хто би не знав, що тут став ся злочин. Не було нікого, хто би не бажав віддати єго в руки справедливости, як то буває завсїгди тогди, коли невинний стане ся жертвою злочину.

В шопі на лоди над берегом лежало тїло сторожа морскої лїхтарні, а около дошок, на котрих померший спочивав, звисали пахучі галузки розставлених корчиків ялівця. Що дня приходила сюди стара мати і дивила ся на свого сина. Стару біблию приносила з собою і за кождий раз побула тут довше. Та й богато разів могла приходити, бо тїло мусїло доти лежати не поховане, доки аж не приїхав лікар і не оглянув єго.

Один лиш Берґлюнд не показував по собі ані непокою, ані дива з того, що стало ся. Ходив згорблений і охотно як завсїгди пильнував свого дїла, був так само мовчаливий чи так само говірливий як звичайно та без опору приняв на себе ту службу при морскій лїхтарни, яка була би серед инших обставин припала на померщого.

Але того дня, коли сподівали ся лікаря, десь пропав. Досьвіта відплив на лодці з острова і не взяв з собою нічого більше лиш ту одіж, що мав на собі і кілька бохонців хліба. Коли увійшли до єго комнати, мала дівчинка спала сама одна в постели.

* * *

На тім кінчить ся історія сего дивного злочину, якого допустив ся старий чоловік без якоїсь очевидної причини на самотнім острові, на котрім, як то поет собі думає, межи не забагливими людьми повинен мир панувати. Як єго зловили і як прийшло до того, що він признав ся, то не належить до сеї історії. Признав ся тогди, коли лоцман корабля, що єго прихопив на мори, пізнав єго і назвав убийником. Признав ся і то сповнило єго судьбу. Але причина того чину належить до тих, котрі усувають ся зпід нашого знаня, а так само і злочинець не міг би єї докладнійше пояснити. А доокола острова вітер сьпіває свою пісню, підчас коли филї несуть ся і велика тишина важко вкриває загадку самоти. Коли-ж з корабля глянути на то пусте побереже, тогди загадочність зливає ся з дійстностию, так як колиб чорна хмара піднимала ся понад овид і на коротку хвилю обнимала небо і землю....

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Скольо-го і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05[2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50[8]	7·48[9]
Янова	—	—	—	—	1·04[6]	3·15[7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	—	8·45	9·10	6·55	9·30	—
Підволочиск	2·30	10·—	—	—	—	3·30	6·—
Підвол. з Підз.	2.15	9·43	—	—	—	3·04	5·35
Черновець	9·50	1·50	—	—	7·30	5·45	9·10
Тернополя	—	—	—	7·52	—	—	—
Белзця	—	—	—	8·25	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·35	—	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·05	1·51[2]	10·20
Брухович	—	—	—	—	—	8·15	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·49	—
Янова	—	—	—	7·50	1.15	—	—
Янова	—	—	—	8·—[3]	9·01[4]	—	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [3]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [4]) Від 15 червнядо 31 серпня лише в неділї і сьвята.

За редакцию відповідає: Адам Краховецкий

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.